

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de faaliyet gösteren özel ve kamusal tüm bakım merkezleri, şifa merkezleri, sevgi evleri ve huzurevlerinde yaşanan hak ihlalleri ile denetim zafiyetlerinin belirlenmesi; bu kurumlardaki fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet iddialarının araştırılması; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın "aile" odaklı söylemler yerine kamusal sosyal hizmet sorumluluğunu merkeze alan etkin politikalar geliştirmesinin sağlanması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince partiler üstü, sivil toplum ve meslek odalarının katılımına açık geniş yetkili bir Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Sosyal devlet ilkesi, toplumun en kırılgan ve dezavantajlı gruplarını korumayı, insanca yaşam şartlarını güvence altına almayı ve kamusal korumayı herkes için eşit kılmayı gerektirir. Ancak son dönemde kamuoyuna yansıyan haberlere göre, bu gruplara bakım veren sosyal hizmet ağının ağır bir çürüme ve denetimsizlik sarmalında olduğunu göstermektedir.

Özel Batman Şifa Bakım Merkezi’ne yönelik yürütülen 8 klasör ve 5 bini aşkın sayfadan oluşan adli soruşturmada ortaya çıkan bulgular, koruma altındaki engelli ve yaşlı yurttaşların maruz kaldığı insanlık dışı muameleyi gözler önüne sermiştir. Dosyadaki bilgilere göre kurumlarda; hastaların yataklara ve çarşafılara bağlanarak kangren olmaya terk edildiği ve bu ihmaller neticesinde şüpheli ölümlerin yaşandığı, kameraların görmediği kör noktalarda vücutta sigara söndürme, kaynar suyla yakma vb. sistematik fiziksel şiddet, işkence uygulandığı, özellikle zihinsel engellilerin organize bir şekilde cinsel istismar ve tecavüze maruz bırakıldığı, hastalara lağım suyu içirilmesi ve besinden mahrum bırakma gibi insan onuruna aykırı müdahalelerin olduğu, kurum personelinin bu vahşeti dijital mecralarda ve kendi aralarındaki yazışmalarda birer eğlence gibi paylaştığı tespit edilmiştir.

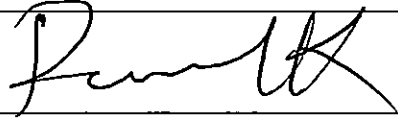
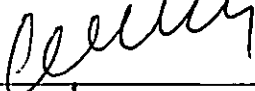
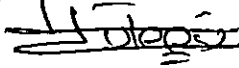
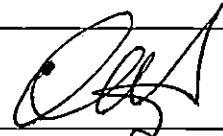
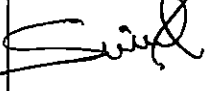
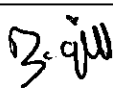
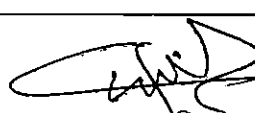
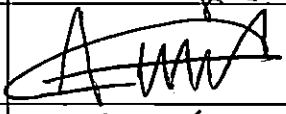
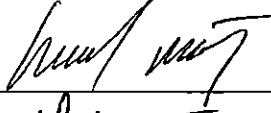
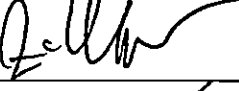
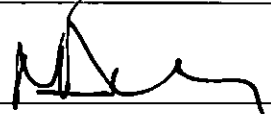
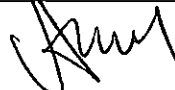
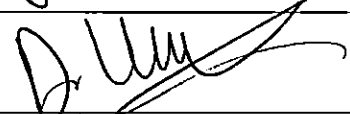
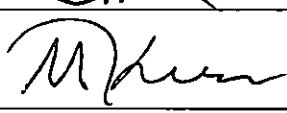
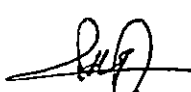
Bu facianın daha da vahim boyutu ise kamusal denetim mekanizmasının tamamen felç olmuş, hatta suça ortak edilmiş olmasıdır. Soruşturmada ortaya çıkarılan 140’tan fazla şüphelinin yer aldığı suç şemasında, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcısı düzeyindeki bürokratların ve kamu denetçilerinin de yer alması organize bir cezasızlık ve koruma kalkanı kurulduğunu kanıtlamaktadır. Denetimlerin önceden haber verilerek yapılması ve ihbarların aylar boyunca sümen altı edilmesi, buzdağının görünen kısmının sadece tek bir merkezle sınırlı olmadığını düşündürmektedir.

Söz konusu soruşturma dosyasının Meclis eliyle de sıkı bir şekilde takip edilmesi, adli sürecin hiçbir aşamada akamete uğramaması ve olayın cezasızlıkla sonuçlanmaması hayati bir önem taşımaktadır. Koruma altındaki yurttaşlara yönelen bu organize vahşetin ve kamu görevlilerinin sorumluluklarının üstünün örtülmesi, toplumun adalete olan inancını tamamen yok edecektir. Kamu vicdanını derinden yaralayan bu davanın, adalet duygusunu tam anlamıyla tatmin edici, caydırıcı ve şeffaf bir hukuki sonuçla tamamlanması hem hukuk devletinin bir gereği hem de benzer suç odaklarına karşı en net cevap olacaktır.

Özel Batman Şifa Bakım Merkezi'nde yurttaşlara yaşatılan bu ağır işkence ve kötü muamelenin tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulması ve başka herhangi bir yerde benzer şekilde yaşanacakların önlenmesi, günlük siyasi tartışmaların ve ideolojik ayrışmaların tamamen ötesindedir. Devlet koruması altındaki çocukların, engellilerin ve yaşlıların can güvenliği ile insan onuruna yakışır bir bakım alması konusu, TBMM'de grubu bulunan tüm siyasi partilerin ortak sorumluluğudur.

Bugün gelineen noktada Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, asli görevi olan kamusal sosyal hizmet üretme ve denetleme sorumluluğundan uzaklaşmıştır. Bakanlığın, pratik ve kurumsal çözümler üretmek yerine yalnızca "aile yapısını koruma" retoriğine sıkışmış ideolojik politikaları, aile dışındaki bireyleri, özellikle de kimsesiz çocukları, yaşlıları ve engellileri korumasız bırakmıştır. Sosyal hizmet alanının piyasa koşullarına ve denetimsiz yapılara terk edilmesinin yarattığı bu tahribat, ancak partiler üstü bir iradeyle çözülebilir.

Bu doğrultuda kurulacak Meclis Araştırma Komisyonu ile Türkiye genelindeki tüm özel ve kamu bakım merkezleri, huzurevleri ve çocuk evlerinin mevcut durumlarının acilen yerinde taranması ve bağımsız heyetlerce raporlanması, bu kurumlardaki ihbar ve şikayet mekanizmalarının neden işletilmediğinin, kamu görevlilerinin ihmal ve suça iştirak derecelerinin yapısal olarak incelenmesi, sorunun siyasi bir kutuplaşma malzemesi yapılmadan, Meclis'teki tüm partilerin ortak mutabakatı ile ele alınması, başta Türk Tabipleri Birliği ve Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği olmak üzere konuyla ilgili bağımsız sivil toplum kuruluşlarının komisyon çalışmalarına, saha denetimlerine ve raporlama süreçlerine daimi dahil edilmesinin sağlanması ve önerilerinin dikkate alınması, devam eden idari ve adli soruşturmaların takibinin yapılarak cezasızlık zırhının kırılması ve kamu vicdanını tatmin edecek adil yargılamanın sağlanması için gerekli zeminlerin oluşturulması, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın bütçe, personel ve politika önceliklerinin "kamusal ve nitelikli sosyal hizmet" esasına göre yeniden yapılandırılması için gerekli yasal mevzuatın hazırlanması amaçlanmaktadır.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	